Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

βαξίζω Θρᾴκ. (Ἐπιβάτ.)
Ἐκ τοῦ οὐσ. *βάξη*.
Βαξαλαεύω, ὃ ἰδ.

βάξιμο τό, *Λεξ.* Γαζ. (λ. *ψόφος*) *βάξ'μον* Θρᾴκ. (Αἶν.) Μακεδ. (Καστορ. Καταφύγ. Σιάτ.) κ.ἀ.
Ἐκ τοῦ ρ. *βάζω* (Ι).
Κρότος ἔνθ' ἀν.: *Ἡ-ῑ-ὄφιους ἔβαξι σὰν κανόν' κ' ἔη'γι* Αἶν.

βαξοκόπι τό, Ρόδ.
Ἐκ τοῦ ρ. *βάζω* (Ι).
1) Ὑλακὴ κυνὸς παρατεταμένη. **2)** Ἀδολεσχία, φλυαρία ὑπέρμετρος συνήθως γυναικός.

βάξωμαν τό, Πόντ.
Ἐκ τοῦ ρ. *βαξώνω*.
Βαξαλάεμαν, ὃ ἰδ.

βαξώνω Πόντ.
Ἐκ τοῦ οὐσ. *βάξη*.
Βαξαλαεύω, ὃ ἰδ.

βάου Πελοπν. (Καστρ. Κυνουρ.)
Λέξις πεποιημένη.
Λέγεται ἐπὶ τῆς ὑλακῆς τοῦ κυνός: Ἄσμ.
Εἶμαι πρῶτος θὰ σὲ φάου, | βάου, βάου, βάου! (ἐξ ἐπῳδ.) Συνών. *βάβ, γάβ, γάου*.

βαπώρα ἡ, πολλαχ. *baβώρα* Κρήτ. *μπαπώρα* Εὔβ. (Κύμ. Ὀξύλιθ.)
Μεγεθ. τοῦ οὐσ. *βαπώρι*.
1) Μέγα ἀτμόπλοιον πολλαχ. **2)** Χλευαστικῶς γυνὴ ὑψηλὴ Εὔβ. (Κύμ. Ὀξύλιθ.)

βαπωράκι τό, κοιν. *βαπουράκ'* βόρ. ἰδιώμ. *παπωράκι* Ἰθάκ. *παμπουράκ'* Μακεδ. *παπωράτσι* Ἄνδρ. Μύκ. κ.ἀ.
Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. *βαπώρι* διὰ τῆς καταλ. *-άκι*.
1) Μικρὸν ἀτμόπλοιον κοιν.: Φρ. *Ἔγινε βαπωράκι* (ἐπὶ μεθύσου). *Τὸν ἔκανε βαπωράκι* (τὸν ἐξώργισε) πολλαχ. Συνών. *βαπωρέλλι*, **βαπωρόπουλλον*. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Σῦρ. **β)** Ἀτμάκατος χρησιμοποιουμένη πρὸς ρυμούλκησιν μεγαλυτέρου πλοίου. Συνών. *ρυμουλκό*.
2) Ὄργανον σιδερώματος θερμαινόμενον διὰ ξυλανθράκων τεθειμένων ἐντὸς αὐτοῦ σύνηθ. Συνών. *βαπώρι* **2**. **3)** Εἶδος κολυμβήματος Προπ. (Πάνορμ.)

βαπωράκλα ἡ, πολλαχ.
Μεγεθ. τοῦ οὐσ. *βαπώρι* διὰ τῆς καταλ. *-άκλα*.
Μέγα ἀτμόπλοιον.

βαπωρεὰ ἡ, *βαπωρέα* Πελοπν. (Λεῦκτρ.) κ.ἀ. *βαβωρέα* Μέγαρ. κ.ἀ. *βαπωρὲ* Δ.Κρήτ. *βαπωρεὰ* κοιν. *βαπουρεὰ* βόρ. ἰδιώμ. *παπωρεὰ* σύνηθ. *παπουρεὰ* βόρ. ἰδιώμ. *παπωρὲ* Δ.Κρήτ.
Ἐκ τοῦ οὐσ. *βαπώρι* καὶ τῆς καταλ. *-εά*.
Ὅσον δύναται νὰ χωρέσῃ ἓν πλοῖον, τὸ φορτίον ἑνὸς πλοίου ἔνθ' ἀν.: *Μιὰ βαπωρεὰ κάρβουνο-ζάχαρι-σιτάρι* κτλ. κοιν. *Ἤρχε μὲ τὴν ἄλλη παπωρεὰ* (ἀντὶ μὲ τὸ ἄλλο πλοῖον) Σίφν.

βαπωρέλλι τό, ἀμάρτ. *βαπουρέλλ'* Λέσβ.
Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. *βαπώρι* διὰ τῆς καταλ. *-έλλι*.
Βαπωράκι **1**, ὃ ἰδ.: Φρ. *Βαπουρέλλ' τ'ς στιρεᾶς* (ὁδοστρωτήρ).

βαπωρέττο τό, σύνηθ.
Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *vaporetto*=μικρὸν ἀτμόπλοιον.
Ἀποστακτὴρ ὕδατος.

βαπωρήσιος ἐπίθ. κοιν. *βαπουρήσιους* βόρ. ἰδιώμ. *παπωρήσιος* σύνηθ. *παπουρήσιους* πολλαχ. βορ. ἰδιωμ.
Ἐκ τοῦ οὐσ. *βαπώρι* καὶ τῆς καταλ. *-ήσιος*.
1) Ὁ δι' ἀτμόπλοιον χρησιμοποιούμενος κοιν.: *Βαπωρήσιο κάρβουνο*. **2)** Ὅμοιος πρὸς τὸν τοῦ ἀτμοπλοίου ΑΜαμμέλ. Θαλασσιν. 112: *Ἀρχίζουν μονομᾶς τὸ ρίξιμο τοῦ διχτυοῦ 'ς τὸ γιαλὸ λάμνοντας... μὲ βαπωρήσια γρηγοράδα πρὸς τὴ στερεά*. **3)** Ὁ ἐν ἀτμοπλοίῳ παρασκευαζόμενος κοιν.: Φρ. *Βαπωρήσιος καφὲς* (ὑπερτιμημένος, ἀκριβός).

βαπώρι τό, κοιν. καὶ Τσακων. *βαπώρ'* βόρ. ἰδιώμ. *βαπούρι* Καλαβρ. (Μπόβ.) *baπ-πώρι* Χίος (Πυργ.) *baβώρι* πολλαχ. *baβώρ'* Πόντ. (Χαλδ.) Σάμ. κ.ἀ. *μπαμπώρι* Εὔβ. (Κύμ.) *παπώριν* Λυκ. (Λιβύσσ.) Πόντ. (Οἰν.) *παπώρι* σύνηθ. *παπ-πώρι* Χίος (Πυργ.) *παπώρ'* βόρ. ἰδιώμ. καὶ Λευκ. Μύκ. Πόντ. (Κοτύωρ. Τραπ. Χαλδ.) Τῆν. *παμπώριν* Κύπρ. *παμπώρι* Βιθυν. Ἤπ. Μακεδ. (Φλόρ.) κ.ἀ. *παμπώρ'* Α.Ρουμελ. (Φιλιππούπ.) Ἤπ. (Ζαγόρ.) Θρᾴκ. (Διδυμότ.) Μακεδ. (Βλάστ.) κ.ἀ. *παππώρ'* Θεσσ. *paβώρι* Κρήτ. κ.ἀ. *παμπούρ'* Θρᾴκ. (Μάδυτ.) Λέσβ.
Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *vapore*.
1) Πλοῖον κινούμενον δι' ἀτμοῦ, ἀτμόπλοιον κοιν. καὶ Καλαβρ. (Μπόβ.) Πόντ. (Κοτύωρ. Οἰν. Τραπ. Χαλδ.) Τσακων.: *Ἄραξε τὸ βαπώρι. Σηκώθηκε τὸ βαπώρι* (ἀπέπλευσε). || Φρ. *Γίνομαι βαπώρι* (ἐξοργίζομαι σφόδρα). *Τὸν κάνω βαπώρι* (τὸν ἐξοργίζω σφόδρα) κοιν. *Παμπώριν τῆς στερεᾶς* (τραῖνο) Κύπρ. || Ἄσμ.
Νά 'μουν ἀγέρας νὰ φυσῶ, παμπώρι νὰ σφυρίξω
Φλόρ. Συνών. *βαπῶρο, καράβι*. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. *Παμπώρι* Χίος *Βαπώρια* Σῦρ. **2)** *Βαπωράκι* **2**, ὃ ἰδ., πολλαχ. **3)** Ἀτμοκίνητος ἁμαξοστοιχία Α.Ρουμελ. (Φιλιππούπ.) Θρᾴκ. (Διδυμότ.) **4)** Παιδιά τις ὀνομασθεῖσα οὕτω διὰ τὴν μνείαν ἐν αὐτῇ τῆς λέξεως *βαπώρι* Σύμ.

βαπῶρο τό, Ζάκ. Λευκ. *παπῶρο* Ζάκ. Πελοπν. (Καλάβρυτ.)
Ἐκ τοῦ οὐσ. *βαπώρι*.
Ἀτμόπλοιον ἔνθ' ἀν.: *Ὁ σκυλλόβραιος ναυλώνει βαπῶρο καὶ πάει νὰ 'βρῃ τὴ βασιλοπούλλα* (ἐκ παραμυθ.) Ζάκ. || Φρ. *Μ' ἔκαμε παπῶρο 'ς τοὶς βρισιὲς* (μὲ ἐξύβρισε πολὺ) Καλάβρυτ. Συνών. *βαπώρι* **1**, *καράβι*.

***βαπωρόπουλλον** τό, *παπωρόπον* Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Τραπ.) *παπωρόπο* Πόντ. (Κοτύωρ.)
Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. *βαπώρι*.
Μικρὸν ἀτμόπλοιον. Συνών. *βαπωράκι* **1**, *βαπωρέλλι*.

Βαραβάνα ἡ, Σάμ.
Ἀγνώστου ἐτύμου.
Ὄνομα νηρηίδος.

Βαραβᾶς ὁ, Σῦρ. (Ἑρμούπ.) κ.ἀ.
Τὸ μεταγν. Ἑβραϊκὸν ὄν. *Βαραβᾶς*.
Βαραβᾶδες καλοῦνται σκωπτικῶς οἱ Νάξιοι ὡς κλέπται καὶ κακοποιοί (διότι ὁ Βαραβᾶς ἦτο λῃστής).

βαράδα ἡ, Θάσ.
Ἐκ τοῦ οὐσ. *βαράδι* κατὰ τύπ. μεγεθ.
Ὑδρορρόη μύλου. Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. *Βαράδες* καὶ ὡς τοπων. Συνών. *βαράδι* **2**.

βαράδι τό, Θρᾴκ. (Σηλυβρ. Σιρέντζ.) κ.ἀ. *βαράδ'* Θρᾴκ. (Αἶν. Βιζ. Λούπιδ. Σαρεκκλ. Σκοπ.) Ἴμβρ. Μακεδ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ